

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ГУРТКОВОЇ РОБОТИ ТА ФАКУЛЬТАТИВНИХ ЗАНЯТЬ З БІОЛОГІЇ»

Компонента освітньої програми – *вибіркова* (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Спеціальність	014.05 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»
Галузь знань	01 – Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Решетюк Олеся Володимирівна, к.б.н., доцент кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності https://botany.chnu.edu.ua/kolektyv-kafedry/reshetiuk-olesia-volodymyrivna/
Контактний тел.	+38 (037) 53 12 52
E-mail:	o.reshelyuk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	HYPERLINK "https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2360" h
Консультації	четвер, з 16.00 до 18.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни: Гурткова робота та факультативи з біології є частиною освітнього процесу в закладах загальної середньої та позашкільної освіти, вигідно доповнюють урочну систему роботи. Це один із найефективніших шляхів реалізації індивідуальних потреб, розвитку пізнавального інтересу, схильності школярів, формування творчо спрямованої особистості, що нерідко переростає у професійні інтереси. У проведенні такої форми роботи виникає багато труднощів, так як це дуже багатогранна форма організації навчання, і вимагає творчого підходу до її проведення в кожному конкретному випадку. Результативність гурткової роботи значною мірою залежить від чіткої, продуманої організації, планування та координації. Є потреба у пошуків такої роботи вчителями, збагаченні її новим змістом, розробці раціональної методики організації та проведення. Успішне вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння фахових (педагогічних, природничих) дисциплін програми бакалавра «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини», а також нормативних професійно-орієнтованих навчальних дисциплін: «Методика викладання біології та Основ здоров'я», «Організація лабораторного практикуму з біології та екології» тощо.

Мета навчальної дисципліни: ознайомитися з особливостями організації, планування та змісту роботи гуртків природничого напрямку та факультативних занять, організацією роботи з обдарованою молоддю.

Основні завдання курсу – здійснити теоретичну та методичну підготовку майбутніх учителів до проведення гурткових та факультативних занять з біології та основ здоров'я в школі; ознайомити з формами і методами такої роботи, допомогти студентам знайти найбільш раціональну методику їх проведення; навчити складати плани роботи гуртка, сценарії масових заходів; учити творчо підходити до організації факультативних занять.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ГУРТКОВОЇ ТА ФАКУЛЬТАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1	Основні принципи організації гурткової та краєзнавчої роботи. Нормативні документи, що регулюють гурткову та факультативну роботу у школі. Структура позашкільної освіти, гуртків та факультативів з біології. Зміст і основні напрями роботи у гуртках
Тема 2	Гурток: класифікація, види гуртків, вимоги до створення та комплектації. Рівні гурткової роботи. Роз'яснення до наповнюваності гуртків. Учніське лісництво як структурний підрозділ ЗЗСО
Тема 3	Форми та види гурткової роботи. Планування та облік роботи. Організація роботи гуртка, його керівництва. Функції та обов'язки керівника гуртка (посадові обов'язки керівника гуртка)
Тема 4	Гурткові заняття та їх характеристика. Освітній, розвивальний і виховний потенціал гуртків. Методи роботи з гуртківцями
Тема 5	Факультативні заняття з біології: різновиди, методи та прийоми проведення
Тема 6	Матеріально-технічна база для забезпечення гурткової роботи та факультативів
МОДУЛЬ 2. МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ГУРТКОВОЇ ТА ФАКУЛЬТАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Тема 6	Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи. Організація і проведення основних форм позаурочної роботи
Тема 7	Комплектація гуртків та факультативів з біології різного спрямування. Вплив занять на формування здібностей учня
Тема 8	Проектування та складання необхідної документації керівника гуртка (документація керівника гуртка). Інформаційне, технічне, медичне та інші види забезпечення роботи гуртка/факультатива
Тема 9	Навчальні програми гуртків/факультативів. Авторські навчальні програми гуртків гуртків/факультативів. Метод проєктів на гурткових заняттях.
Тема 10	Основні вимоги до організації та проведення гурткового заняття. Складання плану-конспекту гурткового заняття. Самоаналіз заняття гуртка
Тема 10	Методика організації факультативних занять з біології
Тема 10	Особливості організації гурткової та факультативної діяльності для учнів з особливими освітніми потребами
Тема 10	Методичні аспекти проведення екскурсії. Організація краєзнавчої роботи

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Форми організації навчальної роботи

- загальні (групові/індивідуальні, аудиторні/поза аудиторні);
- конкретні (лекції, практичні заняття, індивідуальна/групова консультація, виконання самостійних / індивідуальних дослідницьких завдань)

Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, діалог, обговорення в групі)
- наочні: пояснювально-ілюстративний; презентації; використання навчального обладнання, матеріалів;
- практичні (робота з навчально-методичною літературою, проектування педагогічної технології, виконання практичних завдань самостійної роботи);

Методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії; метод використання життєвого досвіду, проектування професійних ситуацій);

Методи стимулювання і мотивації навчання: проблемно-пошукові методи; навчальні дискусії; аналіз проблемних ситуацій;

Методи контролю і самоконтролю у навчанні: усний/письмовий контроль; оперативний контроль; самоконтроль;

Освітні технології навчання (інноваційні технології): інформаційно-комунікаційні, інтерактивного навчання, технології студенто-центрованого навчання, особистісно-орієнтованого навчання; проблемного навчання; кооперативного навчання; розвивального навчання; проєктного навчання; критичного навчання

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: проводиться під час проведення семінарських занять і самостійної роботи. Має на меті перевірку теоретичних знань та рівня підготовки студента до виконання конкретного прикладного завдання. Форми і засоби діагностики поточного контролю: оцінювання підготовки до заняття, виконання завдань, самостійних робіт, активність на занятті, тестування, оцінювання індивідуальних завдань, письмове й усне опитування. *Форма поточного контролю – усна чи письмова (опитування, тестування, контрольна робота, ессе, виконання творчого завдання, відповідь студента та ін.).*

Підсумковий контроль – проводиться з метою оцінки й узагальнення результатів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/jxpbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Брижак Н.Ю. Методика гурткової та клубної роботи в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах : навчальний посібник. Київ: Логос. 2017. 126 с.
2. Виховний потенціал гурткової роботи: навч.-метод. посібник. Коростень. 2019. 32 с.
3. Галасюк С.С., Нездоймінов С.Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навч. посібник. Київ: ЦУЛ. 2020. 178 с.
4. Грицай Н.Б. Організація роботи біологічних гуртків у загальноосвітній школі. *Наукові записки. Серія: Педагогіка і психологія*. Випуск 16. Вінниця: ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського. 2006. С. 64-69.
5. Грицай Н.Б. Методика позакласної роботи з біології. Дистанційний курс: навч. посіб. Рівне: МЕНУ імені академіка Степана Дем'янчука. 2010. 164 с.
6. Долганова Н.Л., Кучеренко Н.Л. Організація діяльності керівника гуртка: навч. посібник: Кривий ріг. 2020. 45 с.
7. Збірник програм гуртків, факультативів, курсів за вибором. Навчальні програми з 1 по 11 класи. Київ: Літера ЛТД. 2019. 480 с.
8. Королько А. Основи шкільного краєзнавства. Івано-Франківськ. 2019. 78 с.
9. Пітко С.Б. Методичний путівник керівника гуртка сучасної школи та позашкільця. Частина 1. Львів: ЛОІППО. 2019. 35 с.
10. Предметний гурток: задачі, форми роботи, облік роботи та звітність. Дніпро: Дніпровський міський базовий технікум зварювання та електроніки імені Є.О. Патона. 2018 р. 68 с.
11. Програми гуртків з біології, екології, сільського господарства для загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів / під ред. В. В. Вербицького. Київ: СМП АБЕРС. 2001. 235 с.
12. Міщенко Л. Організація гурткової роботи: посібник. Київ: Основа. 2015. 336 с.
13. Методичний путівник керівника гуртка сучасної школи та позашкільця. Частина 2./ Укладач Пітко С. Б. Львів: ЛОІППО. 2020. 79 с.
14. Методика позакласної роботи з біології. Сторінка Наталії Грицай: URL: <http://grytsai.rv.ua/?cat=5>
15. Совенко Л. Методичні інновації в роботі керівників гуртків. URL: <http://garmoniya.mk.ua/taxonomy/term/>
16. Сліпченко О. В. Організація роботи шкільних клубів : навч.-метод. посіб. URL: <http://refs.in.ua/cherkasekoyi-oblasti-slipchenko-olena-vitaliyivnaorganizaciya.html>

***Детальна інформація щодо вивчення курсу «Назва навчальної дисципліни»
висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни
[покликання на робочу програму навчальної дисципліни, що розміщена на сайті
кафедри](#)***